

ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО

МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА ПЕДАГОГИКА И СОЦИАЛЕН ФОРМАТ НА ИЗОБРАЗИТЕЛНИТЕ ИЗКУСТВА

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: МАГИСТЪР

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: УЧИТЕЛ-ХУДОЖНИК

СРОК НА ОБУЧЕНИЕ: 2 ГОДИНИ /ЧЕТИРИ СЕМЕСТЪРА/

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: РЕДОВНА

УСЛОВИЯ ЗА ПРИЕМ : завършена ОКС „бакалавър” или “магистър” в други направления

Завършилите притежават компетенции за реализация в областта на:

- специалисти за работа с деца (педагогическа дейност) - създаване на артпрограми за деца със СОП; в

неравностойно положение, талантливи деца;

- културни медиатори;

- арт аниматори;

- специалисти, развиващи своя творческа кариера;

- специалисти в областта на визуалните пространства;

- специалисти в областта на межкултурния диалог.

Реализация по Национален класификатор на длъжности:

6025 - управител културни дейности;

5004 - учител общообразователен предмет в прогимназиален етап;

5002 - учител, ресурсен;

5001 - учител/преподавател изобразително (и/или приложно) изкуство в занималня по интереси;

5002 - ръководител изобразително изкуство в обслужващи звена в системата на Народната просвета;

2355 - учители/преподаватели по изкуства в занимания по интереси;

6022 - социален педагог;

2651 - скулптори, художници и сродни.

Завършилите притежават компетенция на **УЧИТЕЛ – ХУДОЖНИК.**

При включването си в програмата студентите получават необходимия минимум знания в областта на педагогиката на изобразителните изкуства и същевременно се запознават с приложението на изобразителните изкуства в ползотворен и съвременен социален формат. **В процеса на обучение в магистърската програма студентите задълбочават основните си познания в областта на изобразителните и визуалните изкуства и ги превръщат в професионални умения за социални практики.**

В структурата на учебния процес задължителните учебни дисциплини дават нужната професионална основа в адекватен на съвременните тенденции обхват, а специализацията на студентите се постига чрез избора на избираема дисциплина.

Катедрен координатор за магистърска програма *Педагогика и социален формат на изобразителните изкуства*

проф. д-р Ралица Игнатова - e-mail ignatova@swu.bg

Адрес : Благоевград , ул. „Иван Михайлов” № 66, УК-1, стая 1539

Приемно време : сряда 13.30-14.15 часа, стая 1106

УЧЕБЕН ПЛАН
СПЕЦИАЛНОСТ ПОИИ
Педагогика и социален формат на изобразителните изкуства
ОКС „магистър”

Първа година			
Първи семестър	CTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Педагогика	5	Методика на обучението по	6.0
Методика на обучението по изобразително изкуство I	4,5	изобразително изкуство II	6.0
Рисуване	5	Основи на композицията	6.0
Цветен етюд	5	Психология /обща, възрастова и педагогическа/	3.0
Хоспитиране	3	Съвременни педагогически концепции и опит в педагогиката на изобразителни изкуства	3.0
Естетика и изкуство на кадъра	4,5	Съвременна методология и мониторинг на обучението	3.0
Избираема дисциплина I група	3.0	Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда.	3.0
		Избираема дисциплина I група	3.0
Избираема дисциплина (студентите избират дисциплина от първа група)		Избираема дисциплина (студентите избират дисциплина от първа група)	
I група			
Програма за работа с надарени деца	3.0		
Програма за работа с изкуство за деца със специални образователни потребности	3.0		
Програма за работа с изкуство за деца в неравностойно положение	3.0		
Анимация чрез изкуства	3,0		
Арттерапия	3,0		
	Общо 30		Общо30

Втора година			
Трети семестър	CTS Кредити	Четвърти семестър	ECTS Кредити
*Студио живопис и живописни системи /или студио графика и теория на графиката, или студио скулптура и теория на скулптурата, или студио декоративни изкуства и теория на декоративните изкуства/ Студио визуални изкуства и теория на визуалните изкуства Публично пространство и изкуството в градска среда. Студио композиция и теория на композицията Текуща педагогическа практика Приобщаващо образование Избираема дисциплина II група	5.0 5.0 5.0 5.0 5.0 2.0 3.0	Стажантска практика Изкуството като текст- информация и начини на прочит. Теория и практика на артистичната рисунка Избираема дисциплина II група ДИПЛОМИРАНЕ: I.Държавен практически изпит. II.Държавен изпит на базата на лично творчество или Дипломна работа..	6.0 3.0 3.0 3.0 15
Избираема дисциплина (студентите избират дисциплина от втора група)		Избираема дисциплина (студентите избират дисциплина от втора група)	
II група Създаване, финансиране и осъществяване на артпроект Мултимедия и дигитални технологии Цифрови технологии и графични техники Музей и галерийно пространство. Съвременни практики за взаимодействие с изкуствата Кураторски проект и оперативна критика Ефимерно изкуство, пърформанс, инсталация, асамбляж Актуални форми на съвременното изкуство в градска среда /изкуството и улицата /	3.0 3.0 3.0 3.0 3.0 3.0 3.0 3.0		
	Общо 30		Общо 30

ОБЩО ЗА ДВЕ ГОДИНИ: 120 кредита

АНОТАЦИИ НА УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 5.0

Седмичен хорариум: 3л+1су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит Вид на изпита: теоретичен

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство“ и “ Педагогика”

Факултет по изкуствата, Педагогически факултет

Лектор и семинарни занимания: доц. д. н. Лидия Чурукова, катедра “Педагогика”

Анотация: Дисциплината запознава със социално-педагогическия феномен на възпитанието, методите и съдържанието на възпитанието; семейство, училище и масови комуникации - фактори във възпитанието.

Представя възпитателния процес в развитие. Разглежда възпитателната роля на изобразителните изкуства и ролята им за развитие на личността в съвременен прочит.

Съдържание на учебната дисциплина: По време на обучението си студентите се запознават теоретически и практически с принципите и същинските проблеми на възпитателната работа в образованието. Целта е студентите да получат нужните минимални знания за преподаване на изобразителни изкуства в начален и среден курс на обучение в ОУ.

Технология на обучението и оценяването:

Обучението се осъществява чрез лекционен курс /45 часа в рамките на един семестър /и семинарни упражнения/ (продължителност 15 часа в рамките на един семестър). Поставят се задачи и за самостоятелно проучване - извънаудиторни занимания /в рамките на 90 часа/. Оценката от изпита в края на първи семестър е резултат от теоретично изпитване. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОМН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО I, II

ECTS кредити: 4, 5

Седмичен хорариум: 2л+1су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит **Вид на изпита:** теоретичен

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство“

Факултет по изкуствата

Лектор и семинарни занимания: проф. д-р Емил Куков,

Анотация: Курсът “Методика на обучението по изобразително изкуство” е насочен към разкриване основните методологични и общотеоретични проблеми, свързани с преподаването на изобразително изкуство в общообразователното училище I – XII клас. Методиката на обучението по изобразително изкуство се явява стратегическа за формирането на специалисти педагози по изобразително изкуство в университетски условия. Наблюденията показват, че значителна част от завършилите тази специалност се насочват към преподаване на изобразително изкуство в различни сфери:

общообразователното училище I – XII клас, средни специализирани училища, частни школи, ателиета, любителски курсове и т. н.

Това предизвиква специален интерес към проблемите на обучението по изобразително изкуство в различни възрастови граници.

Съдържание на учебната дисциплина:

В лекционния курс Методика на обучението по изобразително изкуство разкрива: теоретичните основи на обучението по изобразително изкуство; специфичните особености на преподаване на изобразително изкуство; специфични изисквания при разработване на методики за преподаване на изобразително изкуство.

Курсът запознава с методи и форми на обучение по изобразително изкуство, които могат да се прилагат в професионални школи по изобразително изкуство,

кръжоци, специализирани паралелки в гимназиите с преподаване на изобразително изкуство, частни училища, колежи.

Технология на обучението и оценяване:

Методи на преподаване :

- Лекция; дискусия; беседа; демонстрация, онагледяване (видео, мултимедия, /репродукции, детски рисунки и др./);

Оценяване :

В края на I семестър студентите завършват с изпит. Оценяването се осъществява на базата на оценката от : изготвяне на реферат по избрана тема от изучавания материал; самостоятелно разработване на уроци по избор; самостоятелно разработване и защита на курсов проект; изготвяне на библиографска справка. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на MOMH от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ЦВЕТЕН ЕТЮД

ECTS кредити: 5.0

Седмичен хорариум: 1л+0су+0лу+3пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит **Вид на изпита:** теоретичен и практически

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство“

Факултет по изкуствата,

Лектор и семинарни занимания: проф. д-р Ралица Игнатова

Анотация: Дисциплината дава определена система от знания по теория на живописата и необходима изобразителна грамотност за успешно изграждане на живописен етюд и самостоятелни живописни произведения.

Съдържание на учебната дисциплина:

В тази дисциплина се дават знания относно живописната технология при изпълнението на цветна задача. Знания за композиционното и живописно изграждане при работата с цвят и специфичните за живописата изразни средства.

Технология на обучението и оценяване:

Осъществява се чрез практически упражнения /45часа/. Поставят се задачи, предимно индивидуални. В упражненията студентите овладяват различни художествени похвати, както и технологията за направа на живописна творба. Предвидени са и 15 часа лекции, в които се разглеждат най-основните теоретически въпроси, свързани с теорията на цвета и живописното пространство.

Изпитното оценяване в края на първи семестър е резултат на оценка от разработване на теоретичен въпрос и оценяване на практическата работа на студента. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на MOMH от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

РИСУВАНЕ

ECTS кредити: 5.0

Седмичен хорариум: 1л+осу+0лу+3пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: теоретичен и практически

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство“

Факултет по изкуствата

Лектори: доц. Христо Шапкаров

Анотация: Дисциплината *Рисуване* включва система от лекционен курс и практически учебни задачи – извлечени от принципите на художествената форма, перспективните закони, пастичната анатомия, техникo – технологическата естетика на изобразителните средства. В този смисъл тя е традиционна и научно обоснована в изобразителното изкуство. В същото време е и демократична, защото са предвидени упражнения със свободно съдържание и запознаване със загадките на артистичното рисуване.

Съдържание на учебната дисциплина:

Последователно променяне и усложняване на учебните задачи в процеса на обучение, студентите овладяват на практика законите и изразните средства за изграждане на рисунката. Осъществява се връзка с други теоретични и практически дисциплини /живопис, графика, скулптура, декоративни изкуства и др./ Определяне и анализиране значимостта на отделните елементи в композицията и тяхното значение за нейната завършеност. Достигане до индивидуални технически и естетически резултати в учебния процес.

Технология на обучението и оценяването:

Лекционният материал се съпровожда с практически упражнения, като студентите изпълняват задачи по аронжирани постановки и поставени конкретни художествено естетически и техникo-технологически изисквания. Изискване за заверка на семестъра са редовно посещение на лекциите и упражненията, оценяването е резултат както от теоретичен изпит така и от оценка на изпълнението на поставените практически задачи. Брой и качество на творби от извънаудиторната дейност. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОМН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ХОСПИТИРАНЕ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 0л+0су+0лу+3пу+р

Форма за проверка на знанията:

Вид на изпита: теоретичен

изпит

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство“

Факултет по изкуствата

Лектор и семинарни занимания: доц. д-р Диана Захариева

Анотация: Обучението по учебната дисциплина включва наблюдаване и изнасяне на уроци по изобразително изкуство в началния и горен курс по общообразователните училища, овладяването на технологията и методиката на тяхната предварителна подготовка и провеждане, обработка на резултатите от учебния процес, планирането на отделните уроци и на системата от уроци за целия учебен срок.

Съдържание на учебната дисциплина:

Практическото прилагане в училище на психолого-педагогическите закономерности на процеса на усвояване основите на изобразителното

творчество, както и с овладяването на основните технически умения и навици за изобразителна работа от учениците

Технология на обучението и оценяване:

В методите на преподаване влизат:

1. Наблюдаване, хоспитализиране и изнасяне на уроци по изобразително изкуство на общообразователното училище;
2. Конфериране на групови дискусии – стимулиране на активен дебат в екип;
3. Провеждане на педагогически мини експерименти в аудиторно и извън аудиторно време

В аудиторната заетост се провеждат практически занятия чрез наблюдение по предварително зададена от преподавателя тема и задача, регистриране на методическите плюсове и минуси в наблюдаваната преднамерена учебна ситуация и анализ на регистрираните наблюдения. Извънаудиторната заетост включва научно-изследователски и творчески задачи при самоподготовката в обем на 45 учебни часа.

. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от писмения изпит. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОМН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ЕСТЕТИКА И ИЗКУСТВО НА КАДЪРА

ECTS кредити: 4, 5

Седмичен хорариум: 2л +0су+0лу+3пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит   **Вид на изпита:** теоретичен и практически

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра “Телевизионно и киноизкуство”

Факултет по изкуствата

Лектори: доц. Костадин Бонев, катедра “Телевизионно и киноизкуство”

Анотация: Курсът по *Естетика и изкуство на кадъра* включва запознаване с основните познания за елементите, характеризиращи филмовия процес, с приликите и отликите на киното от другите изкуства – литература, театър, изобразително изкуство, както и със съставните части, изграждащи един аудио – визуален продукт. Първи познания по спецификата на киното като синтетично изкуство, обединяващо в себе си елементи на други изкуства. Аудиторията се запознава с понятието „Филмов кадър” и се фиксират неговите особености и специфика. Развива се визуална и емоционална памет, творческа наблюдателност. Специфика на изграждането на филмова фраза като съставна част от филмовото повествование. Филмово действие – основен градивен елемент на филмовото повествование и ролята на кадъра. Филмова композиция. Връзка на филмовото изображение с изобразителното изкуство. Изобразително изкуство и кино, фотография и кино. Студентите се запознават с особеностите на филмовия кадър. В практическите упражнения студентите ще се опитат да изградят ясна филмова фраза и да демонстрират монтажно мислене като първо изискване за изграждане на филмов разказ.

Съдържание на учебната дисциплина:

запознава студентите с:

- основните елементи, характеризиращи филмовото изкуство
- с качествата, необходими на отделните членове на филмовия екип. Да изследва взаимоотношенията между режисьор и художник.

- разкрива спецификата на аудио – визуалния продукт като синтез на другите изкуства
- въвежда в основите – теоретични и практически на киното като изкуство
- запознава с особеностите на филмовия кадър и с това как се изгражда една филмова фраза
- разкрива особеностите на филмовото пространство, ограничено от кадъра
- запознава с понятията гледна точка и ракурс и изграждането на разказ като поредица от кадри в различна крупнос

Технология на обучението и оценяване:

1. Аудиторна заетост

Осъществява се чрез лекции, анализи на филмови и тв произведения, работа по зададен текст, анализ на картини и фотографии. Целта на лекциите е да се усвоят основните принципи и специфика на кадъра като съставна част от филмовото произведение. Студентите да придобият умения и знания за елементите, от които се изгражда игралния филм, да усвоят спецификата на игралното и тв кино. Да са наясно с творческата роля на режисьора при различните етапи на създаване на филм. Да усвоят професионални умения при работата в основния творчески екип. Практическите упражнения имат за цел да допълнят и приложат на практика усвоените знания, свързани с етапите на изграждане и създаване на игрален филм. За тази цел са необходими – телевизор, видеомагнетофон, DVD проектор, фотоапарат, видеокамера, микрофон, осветление, студио, видеокасети, филми.

2. Извънаудиторна заетост

Студентите самостоятелно работят по различни задачи, които са както теоретични, така и практически. Подготвят писмени задачи, анализират филми, заснемат и работят върху зададените практически задачи – курсови работи.

Оценяването като система е свързано с:

- академичните стандарти на университета;
- академичните стандарти за специалността;
- художествено-творческия характер на изучаваната дисциплина.

1.3. Системата е съобразена с университетската система за проверка и оценка на знанията, уменията и компетентностите на студентите и е синхронизирана с наредба № 21 от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване на и трансфер на кредити във висшите училища.

В края на първи семестър студентите завършват с изпит, чиято крайна оценка е резултат от теоретичната подготовка и практическите задачи, изпълнени от студента.

ОСНОВИ НА КОМПОЗИЦИЯТА

ECTS кредити: 6.0

Седмичен хорариум: 1л+0су+0лу+3пу+р

Форма за проверка на знанията:

изпит

Вид на изпита: теоретичен и практически

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство“

Факултет по изкуствата

Лектор и практически упражнения: проф. д-р Ралица Игнатова

Анотация: Дисциплината „Композиция“ е ключ към същността на художествената творба. Успешното и оригинално организиране на композицията, може да оправдае дори по-свободното решаване на някои формални задачи и детайли. Композицията е точно определено разположение на компонентите на творбата с цел разкриване главната идея. В композицията се решават проблемите на

изобразителното пространство, моделировката, цветната хармония, ритъма и контраста, симетрията и движението, светлината и композиционния център. Немислимо е изучаването на дисциплината без анализирането на класически произведения на изкуството, както и такива на изтъкнати съвременни автори.

Съдържание на учебната дисциплина:

Студентите получават теоретични знания за принципите на организация и пластично-изобразителната структура на художествената творба.

В практическите упражнения студентите се запознават с характеристиките на изобразителното пространство, в учебните задачи се занимават с елементите на композицията.

Цел е формирането на изобразителна грамотност по отношение на композицията. Особенности и специфика на теорията, отнасяща се до изграждането на композиция. Основни елементи на композицията.

Технология на обучението и оценяването:

Обучението по композиция е структурирано върху лекции и практически упражнения, разглеждащи принципите на организация и пластичната структура на художествената творба.

Анализират се характерни произведения на известни художници чрез съвременни аудиовизуални средства, албуми.

В практическите упражнения студентите създават самостоятелно ескизи и импровизации в областта на формалната и фигуралната композиция.

Условие за усвояване на необходимите знания и умения е задължителното посещаване и активна творческа работа по време на практическите упражнения.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОМН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ПСИХОЛОГИЯ /ОБЩА, ВЪЗРАСТОВА И ПЕДАГОГИЧЕСКА/

ECTS кредити: 6.0

Седмичен хорариум: 4л+0су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията:

изпит

Вид на изпита: теоретичен

Семестър: II

Методическо ръководство: проф. д.пс.н. Людмил Кръстев

Катедра „Изобразително изкуство”,

Факултет по изкуствата, Философски факултет

Лектор и семинарни занимания: проф. д.пс.н. Людмил Кръстев, катедра “Психология”

гл. ас. д-р Биляна Йорданова, катедра “Психология”

Анотация: Лекционният курс по учебната дисциплина “Психология” въвежда студентите приоритетно в същността на основните направления, значението им за педагогическите системи; когнитивните психични функции и ролята им в обучението; социално-психологическата характеристика на възрастните периоди и професионалната позиция на педагога.

Съдържание на учебната дисциплина:

Когнитивно-мотивационни и приложно-практически: студентите да усвоят определена система от теоретични знания от областта на Психологията, да ги осмислят, съобразно съвременните изисквания на педагогическата практика, да усвоят умения за прилагането им в конкретни ситуации съобразно възрастта, да

се формира положителен стереотип за педагогическа дейност с психологическа детерминация.

Технология на обучението и оценяване:

За аудиторна заетост: основен метод е лекцията. Тя се използва в различни варианти (уводна, традиционна, обобщаваща, селективна) като се съчетава с дискусии

и екзаминационни тренинги (чрез последната форма студентите се ориентират в начина на протичане на писмения изпит); представяне на научни разработки на студентите от самостоятелната работа, ако са свързани със съдържанието на лекцията.

За извънаудиторна заетост: на студентите се възлагат различни видове задачи както е посочено в учебната програма.

Изпитът е писмен върху един теоретичен въпрос от конспекта. Всички писмени работи се съхраняват за срока, определен от Правилника за образователните дейности.

Те подлежат на контрол от съответните органи.

Курсът по “Социална психология” включва следните съдържателни модули: 1) процесът на социализация и социално-психологически теории за личността; 2) социални групи, лидерство и социално влияние; 3) общуване, агресия, конфликти и просоциално поведение.

Дисциплината “Социална психология” поставя пред студентите проблеми, с които да се изяснят основни понятия и теории в социалната психология; да се достигне ясно разбиране за същността и особеностите на изследователските методи в социалната психология, необходимостта от спазване на деонтологични изисквания при социално-психологически изследвания; да се усъвършенстват уменията за междуличностно общуване и оказване на социално влияние.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването и на шрайб-проектор и мултимедия. Практическите упражнения се провеждат в лабораторията по психология.

Самостоятелната подготовка предвижда:

Провеждане на психологически изследвания;

Решаване на тестове;

Разработване на теми с теоретична и практическа насоченост (списъците с темите са приложени отделно).

Ако студентът не набере необходимия брой условни единици за получаване на кредита за семестъра преподавателят определя практически задачи, които той трябва да

подготви и представи по време на поправителната сесия и на теоретичен изпит по съдържанието на лекциите.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОМН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити

СЪВРЕМЕННИ ПЕДАГОГИЧЕСКИ КОНЦЕПЦИИ И БЪЛГАРСКИЯТ ОПИТ В ПЕДАГОГИКАТА НА ИЗОБРАЗИТЕЛНИ ИЗКУСТВА

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 1л +1су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит Вид на изпита: теоретичен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Анотация: Курсът “Съвременни педагогически концепции и българският опит в педагогиката на изобразителните изкуства” е насочен към разкриване съвременните методологични и общотеоретични проблеми, свързани с преподаването на изобразително изкуство в общообразователното училище.

Дисциплината се явява важна за формирането на специалисти-педагози по изобразително изкуство в университетски условия. Наблюденията показват, че значителна част от завършилите специалност ПОИИ се насочват към преподаване на изобразително изкуство в различни сфери: общообразователното училище I – IX клас, средни специализирани училища, частни школи, ателиета, любителски и арт курсове и т. н. Това предизвиква специален интерес към проблемите на обучението по изобразително изкуство в различни възрастови граници.

Съдържание на учебната дисциплина: В лекционния курс се разкриват: съвременните тенденции и иновации в обучението по изобразително изкуство; специфичните особености на преподаване на изобразително изкуство; специфични изисквания при разработване на методики за преподаване на изобразително изкуство.

Курсът запознава с нови и традиционни методи и форми на обучение по изобразително изкуство, които могат да се прилагат в професионални школи по изобразително изкуство, кръжоци, специализирани паралелки в гимназиите с преподаване на изобразително изкуство, частни училища, колежи.

Технология на обучението и оценяването: в методите на преподаване влизат -

Лекция;

Дискусия;

Беседа;

Демонстрация, онагледяване - видео, мултимедия, (репродукции, детски рисунки и др.);

Оценяване и текущ контрол

1. Аудиторна заетост:

Осъществява се чрез лекции и семинарни упражнения, поставят се задачи – индивидуални или за работа в екип. Методите за поднасяне на лекционния материал са лекция, дискусия, беседа, онагледяване (репродукции на художествени произведения, детски рисунки и др.), оценяване и текущ контрол. Използваната техника за онагледяване е видео (над 200 видеофилма по изобразително изкуство), DVD, мултимедия (портативен компютър с мултимедиен видеопроектор), аспектотомат (с 2000 диапозитива по изобразително изкуство). В края на времето предвидено за лекция, около десет минути се предоставят на студентите за дискусии въпроси, възникнали в процеса на изложение на лекционния материал.

2. Извънаудиторна заетост (самостоятелна работа):

Студентите самостоятелно или в екип участват в следните форми на работа:

- изготвяне на реферат по избрана тема от изучавания материал;
- регистриране на изобразителния процес и резултатите от него;
- самостоятелно разработване и защита на курсов проект;
- изготвяне на библиографска справка.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОМН от 30 септември 2004 г. За прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

В края на II семестър студентите завършват с изпит. Той се осъществява чрез:

- изготвяне на реферат по избрана тема от изучавания материал;
- регистриране на изобразителния процес и резултатите от него;
- самостоятелно разработване и защита на курсов проект;
- изготвяне на библиографска справка.

СЪВРЕМЕННА МЕТОДОЛОГИЯ И МОНИТОРИНГ НА ОБУЧЕНИЕТО

ECTS кредити: 3.0   **Седмичен хорариум: 1л +1су+0лу+0пу+р**
Форма за проверка на знанията: изпит   **Вид на изпита: теоретичен**
Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство“

Факултет по изкуствата

Лектор/и/: проф. д-р Емил Куков

Анотация: Курсът “Съвременна методология и мониторинг на обучението” е насочен към разкриване основните методологични и общотеоретични проблеми, свързани с преподаването на изобразително изкуство, диагностиката на процеса на обучение и получените резултати в общообразователното училище I – IX клас, училищата по изкуствата, школите по изкуствата, кръжоци по изобразително изкуство, арт курсове и др.

Дисциплината се явява важна за формирането на специалисти-педагози по изобразително изкуство в университетски условия. Това предизвиква специален интерес към проблемите на обучението по изобразително изкуство и диагностиката на резултатите в различни възрастови граници, в това число и при студентите.

Съдържание на учебната дисциплина: В лекционния курс “Съвременна методология и мониторинг на обучението” се разкриват: теоретичните основи на обучението по изобразително изкуство; специфичните особености на преподаване и диагностика на изобразително изкуство; мониторинг на процеса и оценка на резултатите.

Курсът запознава с методи и форми на оценка и диагностика в обучението по изобразително изкуство, които могат да се прилагат в професионални школи по изобразително изкуство, кръжоци, специализирани паралелки в гимназиите с преподаване на изобразително изкуство, частни училища, колежи.

Цел на дисциплината:

- да даде основни познания за съвременното състояние и проблеми на обучението по изобразително изкуство в общообразователното училище от I – IX клас;
- да въведе студентите в принципите, особеностите и евентуалните проблеми, свързани с мониторинга на процеса и резултатите от обучението по изобразително изкуство;
- да стимулира използването на подходящи методики за наблюдение, оценка и диагностика на обучението по изобразително изкуство;
- да подготви студентите за самостоятелно реализиране на обучаващ процес по изобразително изкуство.

Технология на обучението и оценяване:

В методите на преподаване влизат:

- Лекция;
- Дискусия;
- Беседа;
- Демонстрация, онагледяване - видео, мултимедия, (репродукции, детски рисунки и др.);

- Оценяване и текущ контрол.

1. **Аудиторна заетост:** Осъществява се чрез лекции и семинарни упражнения, поставят се задачи – индивидуални или за работа в екип. Методите за поднасяне на лекционния материал са лекция, дискусия, беседа, онагледяване (репродукции на художествени произведения, детски рисунки др.), оценяване и текущ контрол. Използваната техника за онагледяване е видео (над 200 видеофилма по изобразително изкуство), DVD, мултимедия (портативен компютър с мултимедиен видеопроектор), аспектотомат (с 2000 диапозитива по изобразително изкуство). В края на времето предвидено за лекция, около десет минути се предоставят на студентите за дискусии въпроси, възникнали в процеса на изложение на лекционния материал.

2. **Извънаудиторна заетост** (самостоятелна работа):

Студентите самостоятелно или в екип участват в следните форми на работа, които след реализирането им ще допринесат овладяването на основни и допълнителни знания и умения по учебната дисциплина и ще донесат съответния кредит на студентите:

- изготвяне на реферат по избрана тема от изучавания материал;
- самостоятелно разработване на инструментариум за диагностика;
- самостоятелно разработване и защита на курсов проект;

В края на втори семестър студентите завършват с изпит. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В ОБУЧЕНИЕТО И РАБОТА В ДИГИТАЛНА СРЕДА

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 3л+0су+0лу+1пу+р

Форма за проверка на знанията:

изпит

Вид на изпита: теоретичен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство”, катедра «Информатика»

Факултет по изкуствата, Природо-математически факултет

Лектор: доц. д-р Даниела Тупарова

Анотация: Учебната програма е ориентирана към овладяване на съвременни средства и технологии, приложими в обучението. Разглеждат се основните характеристики и приложения на софтуерните пакети в обучението по информатика и ИТ. Акцентува се върху използването на разнообразни мултимедийни продукти за обучение и използването на Интернет- технологиите за търсене и разработване на помощни учебни материали.

Обучението се подпомага с учебни материали публикувани в системата за електронно обучение, поддържана от Научно-изследователската лаборатория за електронно обучение към ПМФ: www.e-learning.swu.bg

Основната цел е да се осигури подготовка на бъдещите учители за прилагане на актуални информационни технологии в учебната дейност

Съдържание на учебната дисциплина: Лекционният курс включва Основни аспекти на използването на информационните технологии в обучението- Включва разглеждане на приложение на софтуерните пакети в обучението.

Основни характеристики на мултимедията, мултимедийни технологии в обучението

Мултимедийни средства за презентация. Основни принципи на работа.
Проектиране на софтуер за обучение. Основни изисквания
Основни характеристики и възможности на популярни мултимедийни среди за разработка на учебни средства и проверка и оценка на знанията.
Образователни компютърни игри и игровизация в учебния процес.
Системи за електронно обучение – основни функционални възможности
Облачни технологии в обучението
Традиционни аудиовизуални технологии.
Светлинни (екранни) средства и дидактически материали за статична прожекция.
Видове статична прожекция. Технология на визуалния наглед.
Технологии и дидактически материали за звуково онагледяване.
Дидактически материали за динамична прожекция, видове, приложение. Учебни кинофилми. Съвременни аудиовизуални технологии. Видеокомпютърни системи, програмирано обучение.
Мултимедията като дидактическо средство и средство за самоподготовка.
Информационни технологии и тестове. Констативна информационна функция на тестовете. Видове тестове и приложението им в учебната практика.
Методика на дидактическото тестиране и приложение в училище. Изготвяне на писмени и електронни форми на тестови въпросници, инструкции и схеми за проверка на резултатите със средствата на информационните технологии.
Инструмент на изследването, качества на инструмента, валидност и надеждност.
Ясни теоретични основи на съвременното обучение, отговорност по отношение на достиженията на науката и технологиите.

Технология на обучението и оценяването:

Обучението се осъществява в лекционен курс /15 часа/ и упражнения /15 часа/.
По време на занятията широко се използват всички изброени технически средства и практики и мултимедия. В края на втори семестър студентите завършват с изпит. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОМН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

СТУДИО ЖИВОПИС И ЖИВОПИСНИ СИСТЕМИ

ECTS кредити: 5, 0

Седмичен хорариум: 1л +0су+0лу+3пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит   **Вид на изпита: теоретичен и практически**

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство“

Факултет по изкуствата

Лектор/и/ и практически занимания: проф. д-р Ралица Игнатова

Анотация: Учебната дисциплина запознава студентите с понятието „живописна система“. Разглежда съществуващите различни живописни системи в исторически план, като школи и като резултат на революционни, тотални и сублимирани авторски концепции. Лекционният материал засяга тази част от теорията на изобразителните изкуства, която прави опит за разглеждане на живописното изкуство като резултат на цялостно мислене. Това е опит да бъде осмислено живописното изкуство като такова. В практическите занимания и в процеса на обучение студентите трябва да достигнат до нов етап в овладяването на живописната материя и усъвършенстване на живописния изказ в техническо отношение. Теоретичните и практическите знания и умения ще представляват

основа за много по-свободно тълкуване на натурата и ще послужат като предпоставка за авторска и артистична работа.

Съдържание на учебната дисциплина: По време на обучението си студентите се запознават теоретически и практически със същинските проблеми на изкуството *живопис*. Целта е те да осъществят лични постижения в рамките на поставените задачи. Човешката фигура и живописното пространство са обекти на живописната система. Работата по зададен материал и интерпретирането му включва използване на най-разнообразни обекти - визуални и не. Акцентира се върху авторското мислене. Свободен избор на медия /материал/ при материализирането на живописната идея. Работата в живописното студио е свързана и с въпросите на класическата живописна технология, както и на нови практики и технологии.

Технология на обучението и оценяването:

Курсът е изграден от работа в студио и самостоятелна извънаудиторна работа на студентите.

Осъществява се чрез **лекционен курс /15 часа в рамките на един семестър/ и практически занимания** в живописно студио /ползване на натура – модели, постановките са обект на интерпретация, всеки студент работи върху индивидуален проект/ (*продължителност 45 часа в рамките на един семестър*). Всички поставени задачи са за самостоятелна работа. Голяма част от тях са за извънаудиторни занимания */в рамките на 90 часа/*. Оценката от изпита в края на трети семестър е резултат от теоретично изпитване и оценка на самостоятелната работа на студента по поставените му практически задачи. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОМН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

СТУДИО СКУЛПТУРА И ТЕОРИЯ НА СКУЛПТУРАТА

ECTS кредити: 5, 0

Седмичен хорариум: 1л +0су+0лу+3пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит **Вид на изпита:** теоретичен и практически

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство“

Факултет по изкуствата

Лектори и практически занимания: доц. Христо Шапкаров

Анотация: Магистърският курс по “Скулптура” е предназначен за допълване и затвърждаване знанията по предмета свързан с пространствения пластичен език.

Теоретичната част съдържа основно стиловите направления в областта на скулптурата през ХХ век и по-специално връзката със съвременните тенденции в развитието на други пространствени изкуства, като лендарт, пърформанс, стрийтарт и др.

Обучението по скулптура в специалността “Педагогика на обучението по изобразително изкуство” за магистри е една от основните от учебния план и е задължителна. Тя затвърждава крайния етап от пластичната подготовка на бъдещите учители по изобразително изкуство.

Основната цел на дисциплината “Скулптура” е да даде познания в областта на скулптурата като присъствие в заобикалящия ни свят, овладяване на уменията за изграждане на човешко тяло и скулптурна композиция.

Съдържание на учебната дисциплина: В упражненията студентите развиват пластичното усещане за ситуиране на скулптурата в пространството и постигане на индивидуално решение в изграждане на скулптурните образи като цяло.

Учебната дисциплина има за цел:

- да провокира у студентите представите за новото изкуство и съвременните материали, които предлагат новите търсения в изобразителното изкуство;

- да стимулира у студентите желание за експеримент и прилагането на наученото в творческия процес;

Технология на обучението и оценяването:

Теоретичната част се онагледява с видео-филми, интернет сайтове, албуми с репродукции, посещение на галерии и ателиета на скулптури. */15 часа за един семестър/*. Практическата част се осъществява с упражнения по изработване на проекти и реализирани решения в материал */45 часа за семестър/*. Крайната изпитна оценка в края на първи семестър е резултат от теоретичен изпит и оценяване на проект, който студентът е изпълнил. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОМН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

СТУДИО ДЕКОРАТИВНИ ИЗКУСТВА И ТЕОРИЯ НА ДЕКОРАТИВНИТЕ ИЗКУСТВА

ECTS кредити: 5, 0

Седмичен хорариум: 1л +0су+0лу+3пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит
практически

Вид на изпита: теоретичен и

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство”

Факултет по изкуствата

Лектори: доц. д-р Анна Покровнишка,

Анотация: Дисциплината има за цел да задълбочи знанията и уменията на студентите в областта на декоративното изкуство. В процеса на обучение, разширявайки своите знания за същността и спецификата на различни видове приложно-декоративни дейности, чрез творчески и практически задачи студентите усвояват и определени специфични художествено декоративни техники, придобиват умения и сръчности за практическото им изпълнение от проектиране до осъществяване в материал.

Съдържание на учебната дисциплина:

Запознаване с ролята, мястото и характера на декоративните изкуства като историческа даденост, художествено наследство и възможности в съвременното изкуство. Ролята и характера на различните материала като подчиненост и възможности на традицията и съвременното им третиране. Студентът трябва да придобие умения за идентификация, получаване и хармонизиране на цветовете в практическата творческа дейност. Да умее да анализира спецификата на отделните типове декоративни композиции и да прилагат тези знания в своята работа. Да интерпретира познанията си по комбинаторика в модулното проектиране.

Технология на обучението и оценяването:

Организацията на обучението по декоративни изкуства се осъществява чрез лекции и практически упражнения. Поставят се задачи за самостоятелна работа свързана с практическите задачи.

На практическите упражнения се проверяват придобитите умения, които са свързани с аудиторна и извънаудиторна дейности.

- дават се кратки указания за анализ на проблеми, свързани с учебната дисциплина;
- за разработване на проект, които да бъде реализиран в материал;
- за самостоятелна работа в ателие на студента по зададена от преподавателя тема.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на MOMH от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити. В края на първи семестър студентите завършват с теоретичен изпит. Той се осъществява чрез изтегляне на изпитен билет с въпрос от зададения предварително конспект. Крайната изпитна оценка се формира на базата от този изпит и оценката, получена за разработване и изпълнение на самостоятелен проект.

СТУДИО ГРАФИКА И ТЕОРИЯ НА ГРАФИКАТА

ECTS кредити: 5.0

Седмичен хорариум: 1л +0су+0лу+3пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит   **Вид на изпита:** теоретичен и практически

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра Изобразително изкуство

Факултет по изкуствата

Лектор/и/ и практически занимания: доц. Христо Шапкаргов

Анотация: Дисциплината „Графика и теория на графиката“ е задължително избираема за студентите в специалност “Педагогика и социален формат на изобразителното изкуство” и е нов етап в усвояване и възприемане на познания за графичното изкуство. Запознаване и усвояване на сложните технически средства при комбиниране на различни видове графични техники а също така и опознаване на новите технологии при създаване на графичен отпечатък и тиражиране. Тя включва система от учебни и творчески задачи, извлечени от принципите на художествената форма, конвенционални и не конвенционални изразни средства и естетически категории. В този смисъл тя е логично обусловена от традиционните и съвременни процеси в пластично-визуалната комуникация и идеите за излизане от рамката на „чисто“ графично изразяване. Изхождайки от същността на дисциплината като печатно изкуство, можем да приемем новите оптически предизвикателства на програмираните възможности за нови възприятия и изразяване. Еволюция на естетическия и социален облик на сетивния допир с формите от околната среда към идеята за създаване и комбиниране на нова материя.

Съдържание на учебната дисциплина: За цялостното изучаване на материята в дисциплината учебният процес се състои от две направления:

Лекционен курс за студентите от специалност “Графика” е свързан с основните проблеми, изразни средства и понятия, история на графиката и графичната композиция като разновидност в пластическите изкуства и част от съвременната визуална култура..

Практически курс по графика е свързан със задълбочено прилагане на теоретични и практически познания за различните изразни средства, видове графични техники и технологии на печатане. От изучаване през експериментиране до създаване на собствен артистичен проект.

Технология на обучението и оценяване:

Чрез лекции и упражнения студентите се запознават с предвидения материал съобразен с проблемите на пластичното и технологично изграждане на видимото и невидимото в околната среда, натюрморта, човешката фигура и пространство с различни графични техники и материали. Поставят се задачи за самостоятелна работа в извънаудиторна заетост

Особено съществени са онагледяване и анализиране на учебния материал, методическите консултации и корекции на преподавателя и използването на технически средства, инструменти, графични преси и материали за отпечатване.

1.Аудиторна заетост.

В процеса на обучението лекциите се съпровождат с изпълнение на практически упражнения.

2.Извънаудиторна заетост.

За овладяването на основни и допълнителни знания и умения по учебната дисциплина ще допринесе самостоятелната работа на студентите с подготвителни идеи.

Оценяването по графика в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОМН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити. В края на първи семестър студентите завършват с изпит, чиято оценка е резултат от теоретично изпитване и оценяването на практически задачи, които са осъществени като изпитни.

СТУДИО ВИЗУАЛНИ ИЗКУСТВА И ТЕОРИЯ НА ВИЗУАЛНИТЕ ИЗКУСТВА

ECTS кредити: 5.0

Седмичен хорариум: 2л +0су+0лу+2пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит **Вид на изпита:** теоретичен и практически

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра “Изобразително изкуство”

Факултет по изкуствата

Лектор/и/: Проф. д-р Ралица Игнатова

практически упражнения: доц. д-р Анна Покровнишка

Анотация: Курсът “Студио визуални изкуства и теория на визуалните изкуства” е насочен към разкриване на основните проблеми и връзки при разглеждане на произведения от художественото наследство на човечеството, а така също и на съвременното. Той дава отговор на това какво е визуална култура, визуално и изобразително изкуство, уточнява понятията и терминологията, разкрива ролята на музеите и колекциите и техните социални функции, социалната роля на художника. Дискутира теми на съвременното и класическото изкуство. В практикуването на изкуство се дава възможност на студентите да осмислят и създадат свой собствен проект за визуално изкуство и да го осъществят.

Съдържание на учебната дисциплина:

В лекционния курс Теория на визуалните изкуства /30 часа лекции за трети семестър/ са включени теми по теория и история на визуалните изкуства.

В практическото обучение –студио /30 часа упражнения за трети семестър/ се развива и осъществява практическа задача, която е свързана с интереса на студентите към една или друга актуална форма на съвременните визуални изкуства. Изясняват се основните характеристики на тази форма и се анализират проектите на студентите преди и по време на изпълнението им.

Технология на обучението и оценяване:

Методи на преподаване :

Лекция; дискусия; беседа; демонстрация, онагледяване /мултимедия, репродукции, посещение на галерия, музеи. Възможни са за осъществяване различни работилници, които представят техники в практикуването на визуални изкуства.

- В края на семестъра студентите завършват с теоретичен изпит.
- Крайната оценка е резултат и от осъществяването на самостоятелно разработен проект в областта на визуалните изкуства.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОМН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ПУБЛИЧНО ПРОСТРАНСТВО И ИЗКУСТВОТО В ГРАДСКА СРЕДА

ECTS кредити: 5, 0

Седмичен хорариум: 1л +0су+0лу+3пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит   **Вид на изпита: теоретичен и практически**

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство“

Факултет по изкуствата

Лектори:

Доц. д-р Мария Блажева, катедра

Доц. Христо Шапкарров

Анотация: Дисциплината **ПП и ИГС** е сравнително нова в магистърските курсове на висшите училища по изкуствата. Изучаването ѝ се налага от развитието на алтернативни форми за проява на съвременните изкуства и техния синтез. Излизането на изкуствата в уличното и въобще с градското пространство поражда нов език, авторски и компилативни похвати, които са специфични и авангардни по отношение на широката публика. Балансът между елитарност на идеята и достъпната масова интерпретация, изискват адекватен език, който да закодира „заключените“ енергии и „преведе“ емоциите на авторите. Овладяването на този език от студентите е основната цел на този курс от лекции и практически упражнения. На второ място е задачата за инспириране на интерес у студентите към упоменатите ,форми както и тяхната естетическа нагласа към предмета.

Композицията на отделните елементи на проекта има фундаментална връзка с упражненията по рисуване, живопис и графика, лекциите по история на изкуството, пластична анатомия, перспектива и естетика.

Съдържание на учебната дисциплина: Обучението по Публично пространство и изкуството в градска среда е базирано върху лекции, които обосновават принципите на организация, пластичната и концептуална структура на художествената творба и развиват творческите способности на студентите. В практическите упражнения студентите създават самостоятелно проекти за художествени произведения ситуирани в градска среда. Дисциплината

Публично пространство и изкуство в градска среда е основно свързана с практиката. Теоретичната част от нея се онагледява с видео филми, албуми с репродукции, посещение на галерии и ателиета на художници.

Технология на обучението и оценяване:

1. Аудиторна заетост: В процеса на обучение се използват различни видове нагледни материали – диапозитиви, албуми с художествени илюстрации, интернет сайтове и др., които улесняват и обогатяват теоретичните знания на студентите, осъвременяват тяхната визуална култура и професионална подготовка. Осигуряват се индивидуални работни места на студентите за изпълнение на творческите практически задачи. Част от заниманията имат изследователски характер и поради това се провеждат извън учебните аудитории.

2. Извънаудиторна заетост

Студентите в самостоятелните задачи изучават пластичната организация на известни примери и авторски решения при намесата чрез изкуства в градска среда. Създават свои ескизи и проекти.

В края на трети семестър студентите завършват с изпит. Той се осъществява чрез самостоятелно изготвени проекти (теоретични и практически) за пластични и кинетични композиции предназначени за градска среда и теоретичен изпит върху учебния материал като продължителността на писмения изпит е 1 час. Оценката се формира като средно аритметично между практическия и теоретичния въпрос. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОМН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

СТУДИО КОМПОЗИЦИЯ И ТЕОРИЯ НА КОМПОЗИЦИЯТА

ECTS кредити: 5.0

Седмичен хорариум: 1л +0су+0лу+3пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: теоретичен и

практически

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство“

Факултет по изкуствата

Лектор/и/:

проф. д-р Ралица Игнатова

практически упражнения:

доц. д-р Диана Захариева

Анотация: Като най-важен компонент на художествената творба композицията е основа за постигане на единство и цялост на произведението в съдържателен и формален аспект. Тя определя порядъка за “разчитане” на произведението и връзките между отделните му части. Чрез композирането се решават проблеми на изобразителното пространство и се изяснява ролята на основните изобразителни категории, както и на елементите на композицията. Композицията има фундаментална връзка със знанията и уменията на студента, натрупани по време на цялостното му обучение и е в пряка зависимост с основните образователни дисциплини на художественото образование.

Съдържание на учебната дисциплина:

Обучението по композиция е базирано върху лекции /15 часа за трети семестър/, които обосновават принципите на организация, пластична и концептуална структура на художествената творба . В практическите упражнения /30 часа за трети семестър/ студентите развиват творческите си способности. Те създават самостоятелни ескизи на фигурални или свободни от реален образ композиции, които са изпълнени чрез различни медии и техники.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционната част на преподаване в курса *Студио композиция и теория на композицията* се основава на широко използване на мултимедия, e-net източници на информация, албуми с репродукции и посещения на галерии, музеи. Лекционните занимания са предвидени като цялостна основа за практическите занимания, като се разчита и на извънаудиторната заетост на студента в рамките на 90 часа. Осигурено е индивидуално работно място на студентите за изпълнение на творческите практически задачи, а част от заниманията, които имат изследователски характер, се провеждат извън учебните аудитории.

В края на трети семестър студентите завършват с изпит. Той представлява осъществяване на проект по тематична задача и теоретичен изпит по учебния материал. Оценката се оформя като средно аритметична между оценката на практическата задача и теоретичния въпрос. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОМН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ТЕКУЩА ПЕДАГОГИЧЕСКА ПРАКТИКА

ECTS кредити: 5.0

Седмичен хорариум: 0л +0су+0лу+4пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: теоретичен и практически

Семестър:III

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство”

Факултет по изкуствата

практически упражнения: доц. д-р Диана Захароева

Анотация: Текущата педагогическа практика по изобразително изкуство има важно значение в системата за подготовка на учители по изобразително изкуство в училище, което е свързано със сложността на придобиваните от учениците знания, умения и навици, както и с творческия характер на дейността. Обучението по учебната дисциплина включва наблюдаване, анализиране и изнасяне на уроци в средния курс на общообразователните училища, овладяването на технологията и методиката на тяхната предварителна подготовка, провеждане на уроците, обработката на резултатите от учебния процес и на изобразителната продукция на учениците, планирането на отделните уроци и на системата от уроци за целия учебен срок.

Цел и задачи

1. Студентите да се запознаят с психолого-педагогическите закономерности на процеса на изобразителната работа и творчество при учениците от средния курс, с развитието у тях на изобразителните способности, умения и навици.
2. Да се формира у студентите интерес, наблюдателност и способност за анализиране на изобразителната дейност на учениците и на тяхната изобразителна продукция;
3. Да се подготвят студентите за извършване на експериментална научно-изследователска работа в областта на обучението по изобразително изкуство в

средния курс с цел да се установят нови, значително по-ефективни форми, методи и похвати на това обучение

Основни методи на преподаване на дисциплината са следните:

1. Педагогически упражнения;
2. Групови дискусии и стимулиране на активен дебат в екип;
3. Беседа;
4. Интерпретация;
5. Оценяване на текущ контрол.

В аудиторната заетост след практически занятия, състоящи се от наблюдение на предварително зададена от преподавателя тема и задача, регистриране на методическите плюсове и минуси в наблюдаваната преднамерена педагогическа ситуация и анализ на регистрираните наблюдения.

Стимулиране на активен дебат при условие на екипна организация по определена от преподавателя теза и екипно обмисляне и излагане на аргументи и контрааргументи “за” и “против” дадената методическа теза.

В извънаудиторната зетост се изисква

1. Работа в библиотеката по основните литературни източници – проучване, анализ, конспектиране и реферирание на източници;
2. Теоретичен анализ на педагогически проблеми;
3. Проучване на литературата по определена тема;
4. Състояние на анотирана библиография по определена тема.

Преподавателя подпомага студента чрез индивидуални и групови консултации, указания, диалог и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на системата за трансфер на кредити.

ТЕКУЩА ПЕДАГОГИЧЕСКА ПРАКТИКА

ECTS кредити: 5.0   **Седмичен хорариум:** 0л +0су+0лу+4пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит   **Вид на изпита:** теоретичен и практически

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство”

Факултет по изкуствата

Лектор/и /: доц. д-р Диана Захариева

Анотация: Текущата педагогическа практика по изобразително изкуство има важно значение в системата за подготовка на учители по изобразително изкуство в училище, което е свързано със сложността на придобиваните от учениците знания, умения и навици, както и с творческия характер на дейността. Обучението по учебната дисциплина включва наблюдаване, анализиране и изнасяне на уроци в средния курс на общообразователните училища, овладяването на технологията и методиката на тяхната предварителна подготовка, провеждане на уроците, обработката на резултатите от учебния процес и на изобразителната продукция на учениците, планирането на отделните уроци и на системата от уроци за целия учебен срок.

Цел и задачи на курса:

1. Студентите да се запознаят с психолого-педагогическите закономерности на процеса на изобразителната работа и творчество при учениците от средния курс, с развитието у тях на изобразителните способности, умения и навици.

2. Да се формира у студентите интерес, наблюдателност и способност за анализиране на изобразителната дейност на учениците и на тяхната изобразителна продукция;

3. Да се подготвят студентите за извършване на експериментална научно-изследователска работа в областта на обучението по изобразително изкуство в средния курс с цел да се установят нови, значително по-ефективни форми, методи и похвати на това обучение.

В методите на преподаване влизат педагогически упражнения; групови дискусии и стимулиране на активен дебат в екип; беседа; интерпретация; оценяване на текущ контрол.

Аудиторна заетост в практически занятия, състоящи се от наблюдение на предварително зададена от преподавателя тема и задача, регистриране на методическите плюсове и минуси в наблюдаваната преднамерена педагогическа ситуация и анализ на регистрираните наблюдения.

Стимулиране на активен дебат при условие на екипна организация по определена от преподавателя теза и екипно обмисляне и излагане на аргументи и контрааргументи “за” и “против” дадената методическа теза.

В извънаудиторна заетост влиза работа в библиотека; теоретичен анализ на педагогически проблеми; проучване на литература; състояние на аотирана библиография.

Преподавателят подпомага студента чрез индивидуални и групови консултации и указания.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на системата за трансфер на кредити.

ПРИБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 2.0 Седмичен хорариум: 1л +0су+0лу+0пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит Вид на изпита: теоретичен

Семестър:III

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство“, „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по изкуствата, Факултет по педагогика

Лектор/и /: проф. д-р Пелагия Терзийска

Анотация: Обучението по учебната дисциплина “Приобщаващо образование” е насочено към изясняване на приобщаващото образование като ключова политика, свързана с осъществяването на мащабни промени и преосмисляне на традиционните образователни модели; като процес на промяна на училищната среда, основан на уважението и приемането на другия. Значимо място се отделя на теоретично-съдържателния анализ на редица основни понятия.

В лекционния курс се разглеждат предизвикателствата пред обучението в контекста на приобщаващото образование; факторите за приобщаване; условията за ефективно приобщаващо образование; превенция на отпадането от училище и формите на професионалната подготовка на учителите в условията на приобщаващото образование и др.

Цел на учебната дисциплина:

- да запознае студентите с предизвикателството приобщаващо образование;
- да представи основните документи, регламентиращи необходимостта от практическото му реализиране;

- да разкрие многообразието на образователните потребности, изискващи адекватен отговор за справяне с различието и индивидуалните особености и осъзнаване на необходимостта от приобщаващи политики за преодоляване на социалната и образователната изолация.

Аудиторната заетост се състои в 15 ч. лекции. Те се подкрепят с множество примери от практиката.

Обсъждат се актуални въпроси, повдигнати и дискутирани в средствата за масова комуникация и въпроси, които в настоящия момент особено много интригуват студентите като например състоянието и тенденциите в развитието на приобщаващото образование в България, професионалната подготовка на децата с увреждане и тяхната социална рехабилитация.

Извънаудиторната заетост включва подготовка за решаване на тестове и контролни работи по предварително зададени от преподавателя параметри на материала; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост като:

- Състояние и проблеми на приобщаващото образование в България;
- Развитието на приобщаващи политики;
- Приобщаваща среда в училище;
- Специфика на преподаването в приобщаващата класна стая;
- Процеси на приобщаване.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразен с изискванията на Наредба No 21 на МОН от 30 септември 2004 година за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

СТАЖАНТСКА ПРАКТИКА

ECTS кредити: 6.0   **Седмичен хорариум:** 0л +0су+0лу+6пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит   Вид на изпита: текуща оценка

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство“

Факултет по изкуствата

Лектор/и /: доц д-р Диана Захариева

Анотация: Стажантската педагогическа практика по изобразително изкуство за придобиване на професионална квалификация „учител“ има за цел включване на студента в реалната професионална дейност чрез поемане функциите на титуляра учител-наставник.

Целта е самостоятелно осъществяване на учебен процес в училище.

В методите на преподаване влизат педагогически упражнения; групови дискусии и стимулиране на активен дебат в екип; беседа; интерпретация; оценяване на текущ контрол.

Очаквани резултати от дейността на студента /стажант-учител/ по време на стажантската практика са:

- формиране на умения за организиране и провеждане на учебния процес по Изобразително изкуство в училище;
- самостоятелно подбиране на технологии и подготвяне на дидактически средства за провеждане на урока;
- планиране и провеждане самостоятелни експерименти свързани с ефективността на нови форми, средства, методи и похвати за обучение по изобразително изкуство в училище.
- формиране на умения за общуване и поддържане на оптимална активност и емоционален комфорт у учениците.

Студентът:

- се запознава и води училищната документация;
- познава, използва и изпълнява всички одобрени от МОН нормативни документи;
- изготвя тематичен план на занятията за периода на практиката;
- представя на преподавателя за проверка планираните и изнесени през целия период на стажантската практика уроци;
- ползва консултации от преподавателя и учителя-наставник;
- ползва и опазва материално-техническата база на учебното заведение, където се провежда стажантската практика.

Студентът:

- изготвя варианти на урочни планове на различни видове уроци /по предварително планирания график на учителя-наставник/;
- изготвя проекти за мултимедийни уроци с прилагане принципите на мултиперспективността (уроци – обобщение и уроци – упражнение);
- подготвя тестове за проверка и оценка на знанията на учениците /по преценка на учителя-наставник/.
- прави анализ на наблюдавани уроци на колеги, самоанализ и самооценка на собственото представяне в реална учебна среда, с оглед постигане на максимална ефективност на собствената учебна дейност и тази на учениците.

Изпълнението на тези дейности е основа за формиране на оценката по Стажантска практика по изобразително изкуство.

Стажантската практика по изобразително изкуство съответства на държавните изисквания за придобиване на висше образование в ОКС „бакалавър“, като се съобразява с изискванията на НАРЕДБА за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“ Обн. - ДВ, бр. 89 от 11.11.2016 г., в сила от учебната 2017/2018 година, Приета с ПМС № 289 от 07.11.2016 г. изм. и доп. в ДВ бр. 105 от 18.12.2018 г., Чл. 12. (1) Стажантската практика включва самостоятелно участие на обучаващите се в образователния процес чрез провеждане на педагогически ситуации или уроци, както и в други организационни форми в детски градини и училища, провеждани под ръководството на учител-наставник и преподавател от висшето училище. (2) Обучаващите се лица по ал. 1 са стажант-учители. (3) Минималният брой на педагогическите ситуации или уроците по ал. 1, проведени от стажант-учителите, е не по-малко от 15 и не повече от 22 проведени педагогически ситуации или уроци в различни групи или класове.

До стажантска практика се допускат само студенти успешно положили изпитите по Методика на обучението по изобразително изкуство – 1, 2, Хоспитиране, Текуща педагогическа практика по изобразително изкуство. В края на Стажантската практика студентът представя в Катедрата по „Изобразително изкуство“ на ФИ Дневник за Стажантска практика по изобразително изкуство и разработени планове-конспекти на изнесените уроци по Изобразително изкуство.

ИЗКУСТВОТО КАТО ТЕКСТ- ИНФОРМАЦИЯ И НАЧИНИ НА ПРОЧИТ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 1л +0су+0лу+1пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит
практически

Вид на изпита: теоретичен и

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство“

Анотация: Курсът */Изкуството като текст. Информация и начини на прочит/* е нов и съвременен както за магистърската програма, така и в рамките на художественото образование. Той представлява лекционна част */15 часа за четвърти семестър/*, в която се разглеждат основополагащи процеси и понятия, които дават основание да мислим изкуството като вид текст. Проблематиката на художественото произведение като такова, отношението произведение - зрител и изкуство – общество са разгледани в светлината на процесите на развитие на философия, социология, лингвистика, художествена практика и историческо-политически реалности в началото на 20-ти век, след втората му половина и в наши дни. По този начин се достига до плътен анализ на художественото произведение и структурата му, търсят се отговори на многобройните въпроси относно творческия процес и изкуството в съвременните общества, стойността на изкуството. Така дисциплината има ролята на обобщаващо осмисляне на целия курс на магистърската програма *Педагогика и социален формат на изобразителните изкуства*. Лекционният курс е допълнен от практически упражнения */15 часа за четвърти семестър/*, които имат за цел да дадат възможности на студента за авторска работа при всички поставени задачи, където боравенето с образ и изобразителни категории, както и различни практики на работа с изкуства могат да бъдат осмислени като работа, чийто материал е текстът. Или изцяло изобразителни практики да се осмислят чрез характеристиките на визуален “текст” – условие за професионална и културна комуникация.

Съдържание на учебната дисциплина: Тя създава цялостна системност във вижданията и търсенията на студента, с което служи за стабилен и сигурен фундамент на творческата нагласа и художествена компетентност, на дълбокото разбиране на сложността и същината на съвременните визуални изкуства. Помага студентът да разработи и развие собствен визуален език и оттам собствено визуално мислене.

Методи на преподаване и аудиторната заетост: лекционният курс е изцяло свързан с онагледяване и използване на мултимедия, e-net средства за информация /с което е достъпен до вижданията и възможностите на студентите да се информират/, албуми с репродукции.

Чрез разделяне на лекциите в тематични групи се подготвя поставянето на всяка практическа задача, чието разработване е пряко свързано с разглеждания лекционен материал.

Извънаудиторна заетост: Предвидените 45 часа студентите използват за допълнително проучване на разглежданите теми, посещение на библиотека, за разработване на поставени пластични задачи.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОМН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити и в края на четвърти семестър студентите завършват с изпит, чиято оценка е резултат от теоретична разработка в рамките на учебния материал и оценяване на серия от практически задачи.

ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА НА АРТИСТИЧНАТА РИСУНКА

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 1л +0су+0лу+1пу+р

Форма за проверка на знанията: изпит
практически

Вид на изпита: теоретичен и

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство“

Факултет по изкуствата

Лектор/и/:

доц. Христо Шапкаров

Анотация: Дисциплината включва система от лекционен курс и практически учебни задачи – извлечени от принципите на авторското и творческо разбиране на художествената форма, перспективните закони, пастичната анатомия, технико–технологическата естетика на изобразителните средства. В този смисъл тя е връзка между традиционното обучение по рисуване в обучението по изобразителни изкуства и свободното съдържание и запознаване със загадките на артистичното рисуване.

Съдържание на учебната дисциплина: При последователно променяне и усложняване на учебните задачи в процеса на обучение, студентите овладяват на практика изразните средства за изграждане на артистична рисунка. Натурата се използва, за да послужи като повод за интерпретация при работа. Достигане до индивидуални технически и естетически резултати в учебния процес.

Технология на обучението и оценяване: В лекционния курс са застъпени широко средствата на онагледяване чрез мултимедия, албуми. Лекциите са групирани така, че да подготвят всяка следваща практическа задача. Застъпена е работата в студио, както и извънаудиторната заетост, защото всеки студент работи върху индивидуални задачи за свободна работа.

В края на четвърти семестър студентите завършват с изпит, чиято оценка е резултат от теоретично изпитване и оценяването на серия от свободни артистични рисунки. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ ПЪРВА ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА С НАДАРЕНИ ДЕЦА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 1л +0су+0лу+1пу+р

Форма за проверка на знанията: т.о. **Вид на изпита:** теоретичен

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор/и/ и практически упражнения: проф. д-р Емил Куков

доц. д-р Диана Захариева

Анотация: Проблемът за работа с надарените деца в педагогическата теория и практика се разглежда във връзка със следните теми:

1. Стратегии и технологии за работа с надарените деца .
2. Технологичен модел за изграждане на компетентности у бъдещите учители за определяне на особеностите, идентификация и развитие в областта на изобразителните изкуства на надарени деца.
3. Условия, предпоставки и закономерности в развитието на надарените деца.
4. Ориентири, техники и процедури за ефективна творческа дейност .

5. Апробирани методики в педагогическата практика за развитие на надарените деца.
6. Възможности за развитие на надарените ученици чрез формите за обучение по изобразително изкуство.
7. Създаване на индивидуални образователни траектории за работа с надарените деца.
8. Качества на учителите и родителите, слабости и грешки при работа с надарените деца.

Съдържание на учебната дисциплина: Стратегия за развитие на надарените ученици в областта на изобразителните изкуства - педагогическата теория и практика.

Организация на учебната среда за деца със специални образователни потребности (Организация на учебната среда при работа с надарените деца).

Аудиторна заетост: Предвидени са 15 часа лекции и 15 часа практически упражнения. По време на работата се използват широк спектър от онагледяващи и информационни средства. Практическите упражнения се превръщат в творческа лаборатория за експериментиране и откриване на нужните форми при конкретна работа с надарени деца.

Извънаудиторна заетост: Тя е изцяло подчинена на разработването и осъществяването на конкретен проект в конкретна реална училищна среда за деца с изявени изобразителни способности.

Студентите завършват с текуща оценка, която е резултат от оценка от теоретично изпитване и оценката на участието на студента в разработения и реализиран училищен проект. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОМН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА С ДЕЦА СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 1л +0су+0лу+1пу+р

Форма за проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: теоретичен

Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство”

Факултет по изкуствата

Лектор/и/ и практически занимания: проф. д-р Емил Куков

Анотация: Обучението по учебната дисциплина “Програма за работа с изкуство за деца със специални образователни потребности” дава възможност за разширяване на компетенциите на студентите от магистърската програма за успешно използване на изобразителното изкуството в работа с деца със специални образователни потребности. Включените теми предполагат запознаване със спецификата на артпедагогиката като феномен, който може да бъде използван в процеса на обучение и развитие на децата със специални образователни потребности (ДСОП). Предлага се богат набор от идеи и техники, които могат да бъдат ефективни при разнообразните варианти на дейност, организирана с ДСОП. Основната цел на дисциплината е овладяването на система от знания и умения за същността, ролята и мястото на изкуството в системата на корекционно-развиващата работа с ДСОП.

В съдържание на учебната дисциплина влизат:

1. Усвояване на основни знания за същността на основните явления в областта на специалното образование и ролята на изобразителното изкуството в този процес.

2. Проблематиката от позициите на новото мислене и актуалните образователни тенденции по отношение на децата със специални образователни потребности и значимостта на изкуството за тяхната интеграция и социализация.

3. Обогаляване на теоретическите познания и практическите умения на студентите за стратегиите, технологиите и тактиките на използване на изкуството при взаимодействие с децата със СОП.

Технология на обучението и оценяването:

Технологията на обучението включва лекции, стимулиране на активен дебат в подгрупи, ситуативни методи, казуси, ролеви игри, мултимедийни презентации, насочени към изграждане на професионално-педагогическа компетентност за работа с изкуство и развитие на деца със специални образователни потребности. По време на практическите упражнения студентите разработват и изпълняват проект за работа с деца със СОП.

Студентите завършват с текуща оценка. Крайната оценка е резултат от оценяването на теоретична разработка по поставени въпроси и оценката на практически осъществен проект за работа с деца със СОП. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОМН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА С ИЗКУСТВО ЗА ДЕЦА В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 1л +0су+0лу+1пу+р

Форма за проверка на знанията: т. о. Вид на изпита: теоретичен и практически

Методическо ръководство:

Катедра “Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Катедра „Изобразително изкуство”

Факултет по изкуствата

Лектор/и/ и практически занимания:

доц. д-р Анастасия Пашова, Катедра “Предучилищна и начална училищна педагогика”

Анотация: В курса са застъпени следните въпроси: Детството като категория. Социализацията на децата, изпаднали в неравностойно положение. Училище и етническа принадлежност. Работа с изкуства и етническа принадлежност. Модели на социализация на ромските деца и работа с изкуства.

Съдържание на учебната дисциплина: Предлага се богат набор от идеи и техники, които могат да бъдат ефективни при разнообразните варианти на дейност, организирана с деца в неравностойно положение. Основната цел на дисциплината е овладяването на система от знания и умения за същността, ролята и мястото на изкуството в системата на развиващата работа при деца в неравностойно положение.

1. Аудиторна заетост :

Лекционен курс:

15 часа лекции за първи семестър / разглеждат се по- подробно и се изясняват поставените въпроси /.

В упражненията /30 часа за първи семестър/ се разработва проект за работа с деца в неравностойно положение/.

2. Извънаудиторна заетост:

Се осъществява в реална училищна среда.

Анотация: курсът *Артерапия* е базиран на две цели:

1. Чрез лекциите да се дадат познания за характера, направлението, методите и съвременното състояние на някои арттерапевтични практики с насоченост изобразителни изкуства.

2. Да се даде възможност на обучаващите се да изберат определено направление на арттерапия, да се запознаят със специфичните форми и средства на това направление и да го практикуват с помощта на специалист.

Съдържание на учебната дисциплина: Какво е арттерапия и как се осъществява. Различни разбирания за арттерапия. Някои противоречия в публикувания практически опит. Базисни познания за арттерапия.. Области на арттерапия. Пасивна и активна арттерапия. Арттерапия за деца. Арттерапия за деца със социални и психологически затруднения. Арттерапията за качество на живот. Европейският опит в областта на арттерапия за зрялата и третата възраст. Арттерапия в специална среда /арттерапия в затворите/. Школи в арттерапията. Ценностни критерии в процеса на арттерапия.

Експониране и интерпретиране на материализираните артматериали.

Творческият процес като автотерапевтична дейност.

Технология на обучението и оценяването:

Аудиторна заетост: Курсът се състои от 15 часа лекции и упражнения – 15 ч. с възможности за избор на конкретно направление и форма на арттерапия, с изработени съвместно с преподавателя брой и форми на занятия в среда, достъпна за обучаващия; интерпретация и избор на начин за експониране на резултатите. Предвижда се електронна обработка и публикация на резултатите, ако те са носят авторски приноси.

Студентите завършват с текуща оценка. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОМН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ ВТОРА ГРУПА

СЪЗДАВАНЕ, ФИНАНСИРАНЕ И ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА АРТПРОЕКТ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 1л+0су+0лу+1пу+р

Форма за проверка на знанията:

текуща оценка

Вид на изпита: теоретичен и практически

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство”

Факултет по изкуствата

Лектор и практически упражнения: доц. д-р Анна Покровнишка

Анотация: В дисциплината са застъпени и разгледани основните насоки от идейното начало, през финансовото планиране, до реалното финансиране и осъществяване на конкретни авторски или кураторски проекти в областта на визуалните изкуства.

Съдържание на учебната дисциплина : Запознаване с понятията – *идеен проект, концепция, куратор, колекция, кураторски проект, финансова проектосметка, спонсор и меценат*. Обсъждат се идеи за финансиране от местни структури, фондации, европейски фондове. Студентите получават информация за начините и принципи на работа на известни галерии /в страната/ и

известни изложения /примерно биенале във Венеци / и форуми на изкуството в чужбина.

Технология на обучението и оценяване: В курса на обучение са предвидени 15 часа лекции и 15 часа упражнения, в които студентите подготвят конкретен артпроект. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на MOMH от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

МУЛТИМЕДИЯ И ДИГИТАЛНИ ТЕХНОЛОГИИ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 1л +0су+0лу+1пу+р

Форма на проверка на знанията:

текуща оценка

Вид на изпита: теоретичен и практически

Методическо ръководство:

Катедра «Телевизионно и киноизкуство»

Факултет по изкуствата

Лектор/и/:

Гл.ас д-р . Крум Иванов

Анотация : Материалът по Мултимедия и дигитални технологии ще запознае студентите с новите възможности на цифровите технологии, с нови тенденции в творческото развитие на отделните жанрове фотография, с развитието на съвременните методи на фиксиране на изображението като електронния образ и като съвкупност, със създаването, на тази база на мултимедийни продукти. В дисциплината се включват изясняване на принципите и особеностите, предимствата и недостатъците на цифровите технологии, видовете мултимедийни продукти и изискванията към тях. Студентите ще получат обем знания по отношение на съвременната фотография сред останалите изкуства – кино, телевизия, театър. Съвременната фотография, кино и видео в аспекта на превръщането им от технически визуални изкуства във високо изобразителни, със силни художествени стойности изкуства, прилагащи всички нови и съвременни методи на художествена изразителност приложени към мултимедията.

Теоретичната част и практическите упражнения позволяват да се работи детайлно и систематично върху композицията на изображението, осветлението, тоналното и цветово решение на фотографския кадър.

В практически план овладяването на основите на мултимедията със средствата на всяко от изкуствата дава възможност за използването им в създаване на мултимедийни продукти от всякакъв характер – в бизнеса и всекидневния живот.

Цел на дисциплината е да запознае студентите със съвременния метод на използване на цифровите технологии, да определи разликата между конвенционалната и цифровата технология и широките възможности, които тя предоставя. Лекционният курс ще разгледа мястото на съвременната фотография сред останалите изкуства – кино, телевизия, театър. Съвременната фотография, кино и видео в аспекта на превръщането им от технически визуални изкуства във високо изобразителни, със силни художествени стойности изкуства, прилагащи всички нови и съвременни методи на художествена изразителност, приложени към мултимедията.

Технология на обучението: Курсът е изграден от лекции, упражнения и самостоятелна извънаудиторна работа на студентите:

1. Аудиторна заетост:

1. Лекции върху основните теми – продължителност 15 часа Лекционният курс се осъществява по традиционния начин, като се подкрепя с различни материали. Лекциите се провеждат от преподавателя като се онагледяват с фотоалбуми, снимки, чертежи, диапозитиви и филми.

Поставят се задачи за самостоятелна работа или работа в екип в извънаудиторната заетост.

2. Упражнения по предварително зададени въпроси, допълващи лекционния материал –15 часа.

2. Извънаудиторна заетост:

Студентите, като следват лекциите и упражненията, се подготвят самостоятелно за контролна работа и други задания.

В края на курса *Мултимедия и дигитални технологии* студентът получава текуща оценка. Тя е резултат от оценяване на практическа работа – решаване на конкретна творческа задача и теоретически въпроси. Теоретичната подготовка се контролира и с периодично провеждане на тестове.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОМН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити

ЦИФРОВИ ТЕХНОЛОГИИ И ГРАФИЧНИ ТЕХНИКИ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 1л +0су+0лу+1пу+р

Форма за проверка на знанията: т. о.
практически

Вид на изпита: теоретичен и

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство“

Факултет по изкуствата

Лектор/и /: доц. Христо Шапкарров

Анотация: Дисциплината “Цифрови технологии и графични техники” е избираема за студентите в специалност “Педагогика и социален формат на изобразителното изкуство” и е нов етап в усвояване и възприемане на нови познания и възприятия за графичното изкуство. Запознаване и опознаване на новите технологии при създаване на графично произведение и тиражиране. Тя включва система от учебни и творчески задачи, извлечени от принципите на художествената форма, конвенционални и неконвенционални изразни средства и естетически категории. В този смисъл тя е логично обусловена от традиционните и съвременни процеси в пластично визуална комуникация, идеите за излизане от рамката на „чисто“ графично изразяване, новите оптически предизвикателства на програмираните възможности за нови възприятия и изразяване. Еволюция на естетическия и социален облик на сетивния допир с формите от околната среда към идеята за създаване и комбиниране на нова материя.

Съдържание на учебната дисциплина: Чрез променяне и усложняване на учебните задачи студентите добиват опит в изкуството на графиката в условията на новите технологии за печат. Запознават се с еволюцията и практическото приложение на съвременната естетика в графичните техники и принципите на създаване на графичната творба. Студентите се учат да анализират и определят отделните елементи на композицията като информация, възприемана чрез монитора на компютъра. Зависимостта на формата от идеята се представя в конвенционални технологически фактури при цялостната завършеност на производението. Възможности за създаване на произведение чрез програмиране

на изображение и комбиниране с традиционни конвенционални техники. Постигане на индивидуални технически и естетически резултати.

Технология на обучението и оценяването: Обучението се извършва чрез практически упражнения и лекционен курс като се анализират и осъществяват връзки с други учебни дисциплини и информационните технологии. Целта е придобиване на единна представа за разкриване на общи закономерности в историческото и съвременно развитие на изобразителното изкуство. Придобиват се познания и умения, необходими в бъдещата дейност на студентите като преподаватели, организатори и творци в изобразително изкуство.

Методи на преподаване: Пространството се мисли в различни графични техники и материали. Поставят се задачи за самостоятелна работа в извънаудиторна заетост

В процеса на обучението и **аудиторната заетост лекциите** се съпровождат с изпълнение на практически упражнения.

За овладяването на основни и допълнителни знания и умения по учебната дисциплина ще допринесе самостоятелната работа **в извънаудиторна заетост** на студентите с подготвителни идеи и техники подходящи за ръчно отпечатване или принтер без да бъде използвана печатарска преса. Използват се компютърни програми (Photoshop, Corel Draw) и принтер.

Студентите завършват с текуща оценка. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОМН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

МУЗЕЙ И ГАЛЕРИЙНО ПРОСТРАНСТВО. СЪВРЕМЕННИ ПРАКТИКИ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ИЗКУСТВАТА.

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 1л +0су+0лу+1пу+р

Форма за проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: теоретичен

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство”

Факултет по изкуствата

Лектор/и /: доц. д-р Диана Захариева

Анотация: Курсът има за цел да запознае студентите с теми, в които се съдържа проблематиката на дисциплината:

1. Възникване и историческо развитие на музеите. Функции на музейната институция. Връзка музей - общество.
2. Прояви на "колекционерски релекс" - запазване и съхраняване, остойностяване и системи на натрупване на предмети на материалната култура. Възраждане на интереса към античното изкуство и колекционерството. Класификация и типология на музеите. Социални функции на музеите.
3. Съвременно развитие на музеите и художествените галерии. Музеят в условията на високите технологии. Европейски и световни музеи. Музеи за съвременно изкуство.
4. Музеите в България. Условия за реализация на музейни институции. Художествени галерии. Музейният показ и съвременните средства за комуникация.
5. Нови форми и практики за взаимодействие с изкуствата и световният опит. Съвременният музей и градът. Музеят не е това, което беше. Музей и архитектура.

Съдържание на учебната дисциплина: от въведение в музеологията, експозицията и експозиционната дейност, музейната публика до съвременните форми на експониране, техники на експониране и комуникация. Изложби със статични и динамични експонати. Виртуални изложби. Критерии за ценност на музейния предмет. Изследване на музейния предмет Структурен анализ. Изкуството като знакова система. Семиотични методи при анализа на художествени произведения. Форми на общуване с музейния предмет.

Технологията на обучението: Лекционният курс (15 ч.) и **практическите упражнения** (15 ч.) са свързани с **аудиторната заетост**, но голяма роля при обучението играе и **извънаудиторната заетост**, по време на която се осъществява посещение на конкретна реална музейна среда. Там студентите правят наблюдение и проучване на възможностите за комуникация със зрителя. На базата на този опит в края на курса те създават свой проект за взаимодействие *публика - експонат на изкуството*.

Студентите завършват с текуща оценка, която е резултатът от теоретично изпитване и разработване на писмен проект за музейна програма в реална музейна експозиция. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

КУРАТОРСКИ ПРОЕКТ И ОПЕРАТИВНА КРИТИКА

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 1л +0су+0лу+1пу+р

Форма за проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: теоретичен

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство“

Факултет по изкуствата

Лектор/и /: доц. д-р Анна Покровнишка

Анотация: Курсът има за задача да занимае студентите с теоретическите и практически знания и умения в една част от практиката в областта на визуалните изкуства, а именно подготовката и осъществяването на кураторски проект. Фигурата на куратора като посредник между сложните съвременни художествени процеси и зрителя. Задаването на насоки по отношение на тенденции или автори. Теоретичните и професионални знания и умения, усвоени в курса на обучение, ще поставят на проверка една бъдеща възможност в посока и на оперативната критика, с която всеки участник в културния живот и практикуващ изкуство се среща в работа си след завършване на образованието.

Съдържание на учебната дисциплина: Определение на кураторството. Ролята на куратора. Отношение куратор – художник, куратор – общество. Работата на куратора .

Кураторство и художествено наследство в областта на изобразителните изкуства. Кураторство и съвременни форми на визуалните изкуства. Кураторът в България

Технология на обучението и оценяването: Курсът се състои от лекции /15 часа/ и упражнения /15 часа/, които съставляват аудиторната заетост. Това обучение е широко съпътствано от представяне на информационен материал чрез мултимедия, използване на e-net, каталози. Извънаудиторната заетост е предназначена за посещения на галерии и музеи, както и за работа в библиотека.

Студентите завършват с текуща оценка, която е резултат от теоретично изпитване и разработка – индивидуален писмен кураторски проект от всеки студент. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е

съобразено с изискванията на Наредба № 21 на MOMH от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ЕФИМЕРНО ИЗКУСТВО. ПЪРФОРМАНС, ИНСТАЛАЦИЯ, АСАМБЛАЖ

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 1л +0су+0лу+1пу+р

Форма за проверка на знанията: т.о. Вид на изпита: теоретичен и практически

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство”

Факултет по изкуствата

Лектор/ и / и практически упражнения: доц. д-р Анна Покровнишка

Анотация: В учебната дисциплина студентите получават необходимите теоретични знания за основните характеристики на тези съвременни форми във визуалните изкуства. Придобиват се знания и умения за спецификата им, за определени визуални практики, чрез които се обогатява разбирането за съвременно изкуство.

Съдържание на учебната дисциплина: Идеята за непреходност и идеята за мимолетност в изобразителните изкуство. Директност и най-бърз и добър контакт между изкуство и публика. Послания на автора и визуални практики. Перформанс и опитът на колективното творчество. Инсталацията и пространствената композиция. Колаж – пространство – асамбляж. Съвременни имена в областта на визуалните изкуства и техните произведения.

Технология на обучението и оценяването: Курсът се състои от лекции /15 часа/ и практически упражнения /15 часа/. Те съставляват аудиторната заетост. Широко са използвани при обучението – илюстративен материал /албуми, репродукции/ и информационно-илюстративен материал /мултимедия, е- net средства за информация/.

Студентите завършват с текуща оценка, която е резултат от теоретично изпитване и разработка – индивидуално /или колективно/ осъществен проект в някоя от разглежданите форми и визуални практики. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на MOMH от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

АКТУАЛНИ ФОРМИ НА ИЗКУСТВОТО В ГРАДСКА СРЕДА / ИЗКУСТВОТО И УЛИЦАТА /

ECTS кредити: 3.0

Седмичен хорариум: 1л +0су+0лу+1пу+р

Форма за проверка на знанията: т.о. Вид на изпита: теоретичен и практически

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство”

Факултет по изкуствата

Лектор/и /: доц. Христо Шапкаров

Анотация: Курсът има за цел да осветли и анализира връзката между визуални изкуства и публично пространство; връзката между съвременен град и изкуство във от галериите; изкуство в среда, която не е изкуство; мотивацията на артистите, занимаващи се със street art; езикът на street art; техники; артисти.

Същевременно студентите се учат, разбирайки езика на съвременния град и говорейки визуалния език на изкуството, да използват провокациите на този вид изкуство, което е в реален социален формат.

Съдържание на учебната дисциплина: История. Графити /*spray art* / и *street art*. *Street poster art* или плакатът и рекламата, преоткрити като средство и образ. Скулптурни инсталации. *Sticker art*. Детайлът в уличното изкуство. Уникалният знак на артиста. *Fashion Moda* и *Dokumenta /1982/*. Имена, галерии, фестивали и конференции. Настояще и бъдеще.

Технология на обучението и оценяване: Курсът се състои от 15 часа лекции и 15 часа упражнения. В лекционния курс се използват e-net средства за информация и онагледяване. По време на часовете, предвидени за упражнения, се разработва проект за конференция на *street art*, свързана с конкретна форма и конкретна градска среда. За да бъде създаден този проект, към часовете за упражнения се добавят и часовете за извънаудиторна заетост, в които се правят проучвания и самостоятелни занимания.

Студентите завършват с текуща оценка, която е резултат от теоретична изпитване и разработката на учебен проект. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОМН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.